

TRGOVAČKI SUD, Paris

Presuda od 4.IV 1968.

Ets Cassam-Chenai et fils c/a
Cie d'assurances Les Sept provinces,
Nouvelle compagnie havraise péninsu-
laire de navigation i Cie malgache
de manutention (C.M.D.M.)

Prijevoz stvari morem - Brodarova i skladištarova odgovorno-
st - Brodar je za štetu na teretu odgovoran ako ne dokaže
postojanje jednog od razloga koji ga oslobadjaju dužnosti
naknade štete - Postojanje ovih razloga može dokazati svim
dokaznim sredstvima - Rizik za štetu koja nastane slabim
stanjem ambalaže snosi primalac, premda se odnosna ambalaža
stalno upotrebljava u praksi - Ovo i pod pretpostavkom da je
brodar izdao čistu teretnicu - Da li se radi o šteti koja
proizlazi iz stanja ambalaže koja se obično upotrebljava,
prosudjuje se na temelju omjera štete i količine tereta -
Lučki slagač koji radi u ime primaoca, i koji prilikom preu-
zimanja robe brodaru uloži protest za manjak tereta, ne od-
govara primaocu za štetu, ukoliko primalac ne dokaže da je
šteta nastala za vrijeme dok se roba nalazila kod slagača -
Primalac nije dokazao da se šteta dogodila dok je roba bila
kod slagača, ako ju je primio od slagača bez prigovora, pa
makar naknadnim vještačenjem ustanovi količinu robe - Kada
slagač ne radi u ime primaoca, brodar će biti odgovoran za
njegov rad ako primalac dokaže da je šteta na teretu nastala
dok se teret nalazio kod slagača

Tužitelj je primalac tereta, a tuženici su brodar, lučki slagač koji je iskrcao teret i osiguratelji. Brodar je sklopio dva ugovora o prijevozu. Jedan se odnosio na repino ulje, a drugi na ulje kopra. Tužitelj u tužbi tvrdi da je prilikom preuzimanja tereta utvrđeno da je zbog curenja i oštećenja bačava pomanjkalo 9.737,40 kg repinog, i 359 kg koprovog ulja. Budući da ni jedan od tuženika nije nadoknađio štetu, tužitelj protiv njih ustaje tužbenim zahtjevom.

Slagač u svoju obranu navodi da je on nakon iskrcaja tereta protestirao brodaru slabo stanje ambalaže, da mu je primalac, nakon što je preuzeo robu, izdao potvrdu u kojoj nije bilo nikakve opaske, a da vještačenje, na temelju kojega je ustanovljen manjak ulja, njega ne obavezuje. Ova ekspertiza naime ne može biti za slagača mjerodavna jer je izvršena nakon što je on primaocu predao ulje u primaočevom skladištu, i nakon što je primalac njemu izdao potvrdu o primitku tereta bez ikakve opaske. Nadalje slagač tvrdi da u luci dok se roba nalazila kod njega nije bila uopće mjerena.

Brodar sa svoje strane iznosi da se na sporni prijevoz mora primijeniti Konvencija o teretnici od 1924. godine. Njegova odgovornost za teret prestaje časom predaje robe lučkom slagaču, koji mu se predstavio kao primaoc-ev zastupnik. Slagač je doduše uložio protest, ali je u njemu bilo navedeno samo da je 26 bačava oštećeno. Čudno je da je vještak poslije nekoliko dana utvrdio da su oštećene 84 bačve. Samo ova činjenica dovoljno govori za to da je ambalaža bila nedostatna. Protest koji je podnio lučki slagač govori upravo to da je brodar predao teret u onakvom stanju i količini u kakvom ga je primio na prijevoz.

Sud stoji na stajalištu da na osnovi važećih propisa i stalne sudske prakse brodar odgovara za teret koji je preuzeo na prijevoz dok ne dokaže postojanje razloga koji ga te odgovornosti oslobađaju. Ove razloge može dokazati svim dokaznim sredstvima. Na temelju ovoga stajališta sud je usmjerio svoje ispitivanje u pravcu utvrđivanja da li je za svaki od navedena dva ugovora brodar dokazao postojanje razloga na temelju kojih ne odgovara za utuženu štetu. Što se tiče prvoga ugovora sama činjenica da je brodar izdao čistu teretnicu, a u vezi s okolnošću da je lučki skladištar protestirao štetu, dovoljno bi govorila za to da bi za štetu mogao biti odgovoran brodar. Međutim, nastavlja sud, stalna je praksa koju stranke nisu ni poricale da se teret o kojem se ovdje radi prevozio u upotrebljivim bačvama, i da taj način prijevoza, unatoč tome što se redovito prakticira, predstavlja za robu stanoviti rizik. Ovaj rizik mora snositi korisnik prijevoza, i to bez obzira na okolnost što je brodar izdao čistu teretnicu. Osim toga činjenica da je od 500 bačava oštećeno samo njih 14 nameće zaključak da šteta nije nastala brodarovom krivnjom, već da se kreće u granicama normalnog rizika za ovu vrst robe i ambalaže, a taj rizik snosi strana tereta. Budući da je lučki skladištar pravovremeno uložio protest, on ne može biti odgovoran za štetu.

Ni u pogledu štete za robu koja je prevezena na temelju drugoga ugovora brodar nije odgovoran. On je u teretnicu unio opasku "stara upotrebljavana burad". Na odredištu je slagač uložio protest za ovaj teret, ali njemu štetu nije protestirao primalac. Budući da nije podnesen dokaz da je šteta nastala za vrijeme dok se teret nalazio kod slagača, jer je vještačenje izvršeno nakon što je slagač robu predao primaocu, proizlazi da ni za ovu štetu brodar nije odgovoran.

Iz navedenih razloga sud je odbio tužiteljev zahtjev protiv brodara i slagača. Osiguratelj je naprotiv obavezao na naknadu štete bez posebnog obrazloženja.

(DMF 1969, str.168)

B.J.